

PCM - PROJE HAZIRLAMA EĞİTİMİ

27 Şubat- 02 Mart 2017, Şanlıurfa

Değerlendirme Raporu

Proje	GAP-TEYAP Çiftçi Örgütleri Merkezli Çoğulcu Yayım Modeli
Hazırlayan	Ahmet V. COŞANDAL, GAP TEYKOB - EU
Teslim Tarihi	13.03.2017
Faaliyet	2.2 Tarımsal Yayım Faaliyetlerine Yönelik Faaliyetler
Tanım	<ul style="list-style-type: none"> Eğitimin Amacı Hedef Grup ve Katılımcı Profili Eğitimin Kapsamı Eğitimin Değerlendirilmesi
Ekler	<ul style="list-style-type: none"> Katılımcı Listesi Eğitim Programı Eğitimden Fotoğraflar Katılımcı Belgesi

EĞİTİMİN AMACI

GAP TEYAP Sürdürülebilir Yayım Modeli, T.C. Kalkınma Bakanlığı Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı tarafından yürütülmektedir.

GAP Bölgesinde 2017-2018 yıllarında yine GAP tarafından uygulanmış olan GAP Tarımsal Eğitim ve Yayım Projesinin (GAP-TEYAP) bir çıktısı olan ve GAP Bölgesinde tarımsal kalkınmayı hızlandırmayı hedefleyen GAP-Yayım Modelinin amacı başta sulamaya açılmış ve açılacak alanlar olmak üzere, çiftçilerin ihtiyaç duydukları eğitim yayım hizmetlerinin verilmesi konusunda çiftçi örgütlerini harekete geçirmek ve çiftçi örgütlerini idari ve teknik açıdan geliştirilip güçlendirilerek, sürdürülebilir ve etkin bir yayım ve danışmalık hizmeti verme işlevini üstlenmelerini sağlamaktır.

GAP Bölgesinde yer alan Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa ve Şırnak illerinde öncelikle sulanan ve sulamaya açılacak alanlarda 5 + 2 yıl süreyle uygulanacaktır. GAP Yayım Modelinin 2 yıllık uygulama planı kapsamında; bölgede mevcut olan 615 çiftçi örgütünün en az 40'ında 84 teknik elemanın yayım elemanı olarak çalışacağı düşünülmektedir. 2017 ve 2018 yıllarında sisteme girecek olan 40 çiftçi örgütü ve buralarda çalışacak 84 yayım elemanı modelin birincil hedef grubunu oluşturmaktadır. Ayrıca, Model kapsamında, GTHB yayım personeli ve birincil grubun dışında yer alan çiftçi örgütleri ile özel sektörde yayım konusunda çalışan yaklaşık 1000 teknik eleman da projenin ikincil hedef grubunu oluşturmaktadır. Modelin tam olarak uygulanması sonucunda doğrudan etkin yayım hizmeti alacak olan yaklaşık 15.000 çiftçi ve sulamaya açılacak alanlar dahil doğrudan ve dolaylı olarak ulaşılabilecek 40.000 çiftçi ise projenin yararlanıcı kitlesini oluşturacaktır.

Model, GAP/BKİB da oluşturulacak GAP Tarımsal Eğitim ve Yayım Koordinasyon Birimi (GAP-TEYKOB) tarafından GTHB'nın yerel teşkilatları olan İl Müdürlükleri, Araştırma Kurumları, Bölge Üniversiteleri, diğer ilgili kurum ve kuruluşlar ve çiftçi örgütleri ile işbirliği halinde yürütülecektir. Modelin yönetimi için Merkez Danışma Kurulu (MEDAK), Bölge Danışma Kurulu (BÖDAK), Tarımsal Eğitim ve Yayım Koordinasyon Birimi (TEYKOB) ve İl Koordinasyon Birimlerinin (İKOB) oluşturulması planlanmıştır.

Modelin Uygulama Planı'nda öngörülen faaliyetlerinin katılımcı bir süreç dâhilinde hayata geçirilmesine katkıda bulunmak amacıyla, 1 Ocak 2017 tarihi itibarıyla Model kapsamında GAP-BKİB içerisinde Tarımsal Eğitim ve Yayım Koordinasyon Birimi (TEYKOB) ve 9 GAP ilinde ise saha uzmanları oluşturulmuştur. Model ile ilgili faaliyetler, söz konusu Uygulama Planı, oluşturulan yönetim yapısı ve tanımlanmış çalışma ilkeleri doğrultusunda 1 Ocak 2017 tarihinden bu yana sürdürülmektedir.

Model Uygulama Planında yer alan ana faaliyetlerden birisi de "2.2. Tarımsal Yayım Elemanlarına Yönelik Faaliyetler" başlığı altında verilecek eğitim çalışmaları olup, bu kapsamdaki çalışmalar Tarımsal Yayım ve İletişim, Sulama ve İBY, Ekonomik Değerlendirme ile muhtelif tarımsal konulardaki temel eğitimleri içermektedir.

Bu kapsamda, Ocak 2017 döneminde yapılan bir çalışma sonucunda, Modelin bu bölümüyle ilgili faaliyetlerine yönelik kısa-orta ve uzun vadeli çalışmaları içeren bir "Model Eğitim Stratejisi" geliştirilmiştir. Bu çalışmada, Kişisel Gelişim Teknikleri, Proje Döngü Yönetimi (PCM), Yenilenebilir Enerji, İTU, OT, Sulama Eğitimi, Rasyon Eğitimi ve Arıcılık eğitimlerinin Saha Uzmanları ile model kapsamında çiftçi örgütlerinde görevlendirilen ve

yine çiftçi örgütlerinde hali hazırda görev yapan tarım danışmanlarına orta vadede verilmesi gereken öncelikli eğitim konuları olarak belirlenmiştir.

Model kapsamına alınan çiftçi örgütlerinin sorumluluk sahalarında yer alan diğer yayım elemanları ve çiftçiler alt bölgelere göre modelin ikinci ve üçüncü hedef grupları olarak belirlenmiştir.

Model Uygulama Planında yer alan ana faaliyetlerden birisi de “2.2. Tarımsal Yayım Elemanlarına Yönelik Faaliyetler” başlığı altında verilecek eğitim çalışmaları olup, bu kapsamdaki çalışmalar Tarımsal Yayım ve İletişim, Sulama ve İBY, PCM-Proje Hazırlama, Ekonomik Değerlendirme ile muhtelif tarımsal konulardaki temel eğitimleri içermektedir.

GAP Bölgesinde her yıl muhtelif finans kurumları tarafından önemli miktarlarda hibe yardımı yapılmaktadır. Bu kapsamda AB, SODES, Ulusal Ajans, IPARD, GAP BKİ, Kalkınma Ajansları, Tarım Bakanlığı bunlar içerisinde önemli olanlarıdır. Bu kurumlar hibe yardımlarını birer proje karşılığında vermektedirler. Finansörler farklı olsa da hibe için istenen projelerin belli bir formatta ve kalitede olması aranmaktadır. Bu kapsamda gerçekleştirilecek projelerin başarısı öncelikle iyi-ayakları yere basan-gerçekçi projelerden geçmektedir. Düzenlenen bu eğitim programı ile GAP Bölgesindeki tüzel ve özel kişilerin bu fonlara daha iyi projeler hazırlayacaklar ve bölgeye gelen kaynaklar daha rantabil ve verimli kullanılacaktır. Eğitim uygulamalı olarak verilmiş ve GAP-Model kapsamında planlanan 5 yatırım projesinin hazırlığı da eğitim esnasında tamamlanmıştır.

Ayrıca bu eğitim, Model kapsamında çalışılan çiftçi örgütlerinde tarımsal yayım hizmetlerinin mali sürdürülebilirliğini sağlamak için planlanan “Gelir Getirici Faaliyetlerin” projelendirilip, ilgili finansörlere sunulması konusunda farkındalık sağlayacaktır.

KATILIMCI PROFİLİ

Eğitime toplam 30 personel katılmıştır. Grup; çiftçi örgütlerinde ve serbest çalışan tarım danışmanları ile GAP ve GAP-TEYAP personelinden oluşmuştur.

Katılımcılar ile ilgili diğer özellikler aşağıdaki verilmektedir;

Katılımcıların iller üzerinden dağılımı; Şanlıurfa 9, Adıyaman 4, Mardin 4, Gaziantep 6, Diyarbakır 4, Batman 2. Siirt 1,

Katılımcıların kurumsal dağılımı:

Çiftçi Örgütü 24, Kamu 4, Özel Sektör 2

Katılımcıların cinsiyet dağılımı:

Erkek 12, Kadın 18

Katılımcıların mesleki dağılımı:

Ziraat Mühendisi 26, Tekniker 4.

Toplam 30 kişiden oluşan katılımcı grup listesi **Ek 1’de** sunulmaktadır.

EĞİTİMİN KAPSAMI

Uygulamalı olan eğitim 4 gün 32 saat olarak gerçekleştirilmiş olup akşamları da ekstra 3 er saatte uygulamalı 6 adet proje yapılmıştır. Bu projeler (2 adet TKDK, 2 adet KKYDP ve 2 adette KOSGEB projeleri tüm katılımcılar ile birlikte uygulamalı yapılmıştır. bu eğitimin geçmiş yıllardaki farkı bu sene yapılan eğitimin finans ağırlıklı olmasıdır

Eğitimde; Hibe Terminolojisi (Hibe Nedir? Hibe Programı nedir? Teklif Çağrısı Usulü, Program Rehberi, Sözleşme Makamı, Başvuru Sahibi...), Örnek Başvuru Rehberi İncelemesi İyi Bir Proje Fikri Nasıl Olmalıdır, Özel Amaç Cümlesi, Mevcut Durum/Sorun Analizi; Paydaş Analizi; Hedef Analizi, Proje Döngü Yönetimi ve Mantıksal Çerçeve Yaklaşımı; Sorun – Hedef - Faaliyet Planı - Bütçe, Başvuru Formunun ve Diğer Eklerin İncelenmesi, Mantıksal Çerçeve Tablosunun Doldurulması ve Değerlendirilmesi, Beklenen Sonuçlar, Sürdürülebilirlik, Çarpan Etkisi, Kontrol Listesi ve Değerlendirme Formu/ Başvuru Paketi, Fon Kaynakları nelerdir? Nasıl takip edilir? konuları işlenmiştir.

EĞİTİMİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Eğitim programı sonunda katılımcılara anket formu dağıtılmış olup, üç kategoride ve çeşitli alt başlıklarda programı değerlendirmeleri istenmiş ve her bir kategoride 1 ila 5 arası puanlama yapılmaları talep edilmiştir. (1:Yetersiz, 2: Yeterli, 3: Ortalama, 4: İyi, 5: Çok iyi).

Katılımcılar tarafından yapılan değerlendirme neticesinde her bir alt başlık için ortalama puan aşağıdaki tabloda sunulmaktadır. Her bir kategoride genel değerlendirme puanlamalarına bakıldığında, katılımcıların eğitim ortamı ve eğitimin kapsamı ile eğitmenlerin performanslarından yüksek düzeyde bir memnuniyet duydukları görülmektedir.

A. EĞİTİM ORTAMI ve LOJİSTİK DÜZENLEMELER	ORTALAMA PUAN (1-5)
Eğitim salonu düzeni	4,9
Eğitim Ekipmanları	4,7
Isı, Işık, Ses düzenlemeleri	4,7
Sunumların Okunabilirliği	4,6
İkramlar	4,5
Konaklama	4,8
Ulaşım Organizasyonu (Şanlıurfa'ya geliş-gidiş)	4,4
Ulaşım Organizasyonu (saha ziyaretleri)	4,7
Aralar ve dinlenme sürelerinin yeterliliği	4,7
BÖLÜM A DEĞERLENDİRME	4,7

B. EĞİTİMİN KAPSAMI	ORTALAMA PUAN (1-5)
Eğitim Materyali	4,8
Eğitim içeriği	4,7
Eğitimin işleniş biçimi ve yöntemi	4,7
Verilen örneklerin içeriği	4,7
Grup çalışmaları	4,9
Saha ziyaret alanları	4,7
BÖLÜM B DEĞERLENDİRME	4,8

C. EĞİTMENLERİN PERFORMANSI	ORTALAMA PUAN (1-5)
Konusunda uzmanlık ve yetkinlik	4,9
Katılımcılarla iletişim	4,9
Katılımcılara söz hakkı tanıma	4,8
Eğitim materyalinin ve ekipmanın kullanımı	4,7
Soruların yanıtlanması ve açıklamalar	4,7
BÖLÜM C DEĞERLENDİRME	4,8

EĞİTİMİN GENEL DEĞERLENDİRMESİ	4,8
---------------------------------------	------------

Anket Formunda; yukarıda beirtilen puanlamaların yapıldığı alanlara ilave olarak,

- Katılımcılar GAP - Yayım Modeli kapsamında gelecekte; Ekonomik Analiz, Proje Değerlendirme, Proje İzleme, Bitki hastalık ve Zararlıları konularında eğitimlerin verilmesini talep etmektedirler.

KATILIMCI LİSTESİ

Ek 1

Sıra	Adı Soyadı	Kurum- Kuruluş
1	Ahmet V.ÇOŞANDAL	GAP BKİ
2	MEHMET YAVUZ	GAP BKİ
3	SEVGİ ÖZDEN	GAP BKİ
4	MUSTAFA ETKER	Adıyaman- Gölbaşı Z.O.
5	MEHMET REŞAT BARAK	Adıyaman- Kahta Z.O.
6	BAŞAK KARATOPRAK	Adıyaman- Tut Z.O.
7	SERVET KİZİR	Adıyaman- Samsat Z.O.
8	KAZIM EPAYDIN	Batman Z.O.
9	SONGÜL ÖZHAN	Batman Z.O.
10	UĞUR KÜÇÜKBAYRAK	Diyarbakır DKKYB
11	ASLAN KAYA	Diyarbakır - Sur Z.O.
12	ZEYNEP BİLGİN	Diyarbakır Dicle OMÜB
13	RIDVAN BAL	Diyarbakır Dicle OMÜB
14	ZEHRA KORKMAZ	Gaziantep- Nurdagi Z.O.
15	ÇİLEM ÖZDOĞAN	Gaziantep- Şahinbey Z.O.

16	RUKİYE DÖNMEZ	Gaziantep- Nurdagi Z.O.
17	A.ESRA ÖZZENGİN	Gaziantep- Şehitkamil Z.O.
18	HACER TOSUN	Gaziantep- Araban Z.O.
19	TURGAY TÜRKMEN	Gaziantep- Nizip Z.O.
20	RIDVAN AKTAŞ	Mardin- Midyat Z.O.
21	A.KERİM YILMAZ	Mardin- Arıcılar B.
22	GÜLCAN GÜNDÜZ	Mardin- Artuklu Z.O.
23	TUBA TURAN	Mardin- Bal Ü.B.
24	HATİCE ARAS	Mardin- Nusaybin Z.O.
25	MUHİTTİN KÜSKÜ	Siirt - Arı Y.B.
26	OYA KILIÇ	Şanlıurfa- Haliliye
27	ZEHRA ÇOŞKUN	Şanlıurfa- Cullap S.B.
28	MELEK HANÇER	Serbest
29	SERAP POLAT	Serbest
30	METİN ATAMAN	Şırnak- Arı Yet. B.

Ek 2

Eğitim Programı:

Saat/ Gün	1. Gün	2. Gün	3. Gün	4. Gün
09:30 11:15 11:15/ 11:30 Mola 11.:30 12:30	Giriş Tanışma Amaç ve Hedefler AB Mali Yardım Mekanizması ve Fon Kaynakları	Sorun – Hedef Analizi Uygulama	Faaliyet Planlama Finansal Yönetim Ve Bütçe	Proje Yönetimi ve Takım Çalışması
12:30 13:30	Öğle Yemeği	Öğle Yemeği	Öğle Yemeği	Öğle Yemeği

13:30 14:30	Program Rehberinin İncelenmesi ve Hibe Başvuru Formunun İncelenmesi	Paydaş Analizi ve Uygulaması	Örnek Proje İnceleme -2	Ortak Bulma ve Ortaklık Geliştirme
14:30 14:45	Kahve arası	Kahve arası	Kahve arası	Kahve arası
14:45 15:45	Proje Temel Kavramları ve Proje Geliştirme Modelleri	Strateji Analizi Uygulaması	İzleme Değerlendirme Raporlama Proje Değerlendirme Kriterleri	Proje Dosyası Hazırlaması
15:45 16:00	Kahve arası	Kahve arası	Kahve arası	Kahve arası
16:00 17:00	Proje Aşamaları ve Mantıksal Çerçeve Yaklaşımı	Örnek Proje İnceleme -1	Projelerde Risk Analizi	Proje Geliştirme – Yazma Uygulaması
18:00 19:00	Akşam Yemeği	Akşam Yemeği	Akşam Yemeği	Akşam Yemeği
19:00 22:00	Uygulamalı Proje Çalışması	Uygulamalı Proje Çalışması	Uygulamalı Proje Çalışması	Uygulamalı Proje Çalışması

Eğitimden Fotoğraflar

Ek 3

EK-4

KATILIM BELGESİ

Sayın, Ahmet V. COŞANDAL

GAP Tarımsal Eğitim ve Yayım Projesi (GAP-TEYAP) kapsamında 27 Şubat - 02 Mart 2017 tarihleri arasında Şanlıurfa'da düzenlenen "PCM Eğitimi" ne katılmıştır.

Hasan KILIÇ
GAP-BKİ Bölge Müdür V.